

គ្រឿង
គ្រឿង

ការការណ៍គុណប្រយោជន៍ ជីវិតសរៃបេក្ខវ

ដោយ សាន្តការងារប្រជុំសាធារណៈជីវិតសរៃបេក្ខវ

คํานํา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมปศุสัตว์ ร่วมกับ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน และจังหวัดสระแก้ว จัดทำโครงการ “โคบาลบูรพา” เพื่อช่วยเหลือพื้นที่เกษตรกรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยปรับเปลี่ยนการปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปเลี้ยงปศุสัตว์ โดยส่งเสริมอาชีพปศุสัตว์ให้เกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. ที่ยึดคืนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 36/2559 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2559 ซึ่งเป็นพื้นที่มีศักยภาพในการเลี้ยงสัตว์ โดยมีเป้าหมายพัฒนาให้จังหวัดสระแก้วเป็นเมืองแห่งปศุสัตว์ “โคบาลบูรพา” ที่สำคัญของประเทศไทยเนื่องจากมีทำเลที่ตั้งและลักษณะพื้นที่เหมาะสม เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเชื่อมต่อ กับประเทศไทยกัมพูชาและเวียดนาม มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมโคนีอย่างครบวงจร ซึ่งจะสามารถเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชาชนและนักท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคตะวันออก ลดการนำเข้าเนื้อสัตว์และการเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าเขตปลอดโรคปากและเท้าเปื้อย และสร้างโอกาสในการผลิตเนื้อโคส่งออกตลาด AEC ในอนาคตต่อไป

ในการดำเนินโครงการดังกล่าว มีระยะเวลา 6 ปี (พ.ศ.2560 – 2565) งบประมาณรวม 970.5 ล้านบาท ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก คือ 1) ส่งเสริมการเลี้ยงแมโคเนื้อผลิตลูก โดยอุดหนุนแมโคเนื้อให้เกษตรกร 6,000 ราย รายละ 5 ตัว รวมแมโคเนื้อ 30,000 ตัว 2) ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงแพะ เพื่อส่งเสริมอาชีพทางเลือกให้เกษตรกรในพื้นที่แห้งแล้ง 3) ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์ สำหรับเกษตรกรผู้ได้รับการส่งเสริมให้เลี้ยงโคเนื้อและแพะ และ 4) ส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่/จัดตั้งสหกรณ์ “โคบาลบูรพา” เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

ผู้จัดทำ
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

คู่มือปฏิบัติงานโครงการโคบาลบูรพา

(โควนเน่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานสนับสนุน กรมพัฒนาที่ดิน, สำนักงานปฎิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, กรมชลประทาน, กรมฝนหลวงและการบินเกษตร, กรมส่งเสริมการเกษตร, กรมทรัพยากรธรรมชาติ, กรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- วัตถุประสงค์**
- เพื่อช่วยเหลือพื้นฟูอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. ด้วยการปรับเปลี่ยนพื้นที่ป่ากลูกพิชที่ไม่เหมาะสมหรือให้ผลผลิตต่ำมาเลี้ยงปศุสัตว์ ที่สามารถสร้างรายได้อย่างมั่นคงและเป็นอาชีพที่ยั่งยืน
 - เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมโคเนื้อย่างครบวงจรในพื้นที่ภาคตะวันออก

ระยะเวลาดำเนินการปีพ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2565 (6ปี)

สิ่งที่ได้รับจากโครงการ

1. รัฐบาลสนับสนุน ดังนี้

- อุดหนุนแม่พันธุ์โควนเน่อ จำนวน 6,000 รายฯ ละ 5 ตัว รวม 30,000 ตัว
- อุดหนุนปัจจัยการผลิตพืชอาหารสัตว์ จำนวน 6,000 รายฯ ละ 5 ไร่ฯ ละ 2,000 บาท รวม 10,000 บาทต่อราย
- กรมปศุสัตว์ภูมิเงินจากการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 348,000,000 บาทให้กลุ่มเกษตรกรภูมิโดย ปลดภาระดอกเบี้ยเพื่อใช้จัดทำปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร จำนวน 6,000 รายฯ ละ 58,000 บาท ได้แก่
 - ค่าก่อสร้างหรือปรับปรุงโรงเรือนโควนเน่อ จำนวน 6,000 รายฯ ละ 50,000 บาท เป็นเงิน 300 ล้านบาท
 - ค่าบุคลากรบ่อตอ หรือบ่ออน้ำดื่มน้ำ จำนวน 6,000 รายฯ ละ 8,000 บาท เป็นเงิน 48 ล้านบาท

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการโคบาลบูรพา

1. นิยาม

- องค์กรเกษตรกร หมายถึง สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนนิติบุคคล หรือวิสาหกิจชุมชน
- โครงการ หมายถึง โครงการโคบาลบูรพา
- เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียน นิติบุคคล/วิสาหกิจชุมชน และเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโคบาลบูรพา

2. เป้าหมาย

- ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโควนเน่อแก่เกษตรกรในรูปกลุ่ม รวมจำนวน 6,000 ราย เลี้ยงโควนเน่อเพศ เมียพันธุ์ต่อรายละ 5 ตัว รวม 30,000 ตัว
- ส่งเสริมการปศุสัตว์พันธุ์ตี จำนวน 6,000 รายฯ ละ 5 ไร่ รวม 30,000 ไร่ โดยแบ่งเป็น
 - 1: วัวเก้าอี้ญี่ปุ่นประเทศ จำนวน 2,500 ราย
 - 2: วัววัววัฒนาคร จำนวน 1,800 ราย
 - 3: วัวเก้าโโคกสุง จำนวน 1,700 ราย

3. เงื่อนไขและคุณสมบัติขององค์กรเกษตรกร และเกษตรกร

3.1 คุณสมบัติขององค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้

- 1) ต้องเป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนนิตบุคคล/วิสาหกิจชุมชน
- 2) ต้องมีแผนการผลิต การตลาดเบื้องต้น
- 3) ต้องไม่ผิดนัดชำระหนี้เงินทุนของทางราชการเว้นแต่ส่วนราชการที่รับผิดชอบเงินทุนจะเห็นว่ามีใช้ความผิดขององค์กรเกษตรกร

3.2 คุณสมบัติของเกษตรกร

1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีสัญชาติไทย อายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ผ่านทำสัญญาและมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ ดังนี้

-พื้นที่ประกาศเป็นเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน(ภัยแล้ง) จังหวัดยะลา ประจำปี 2557-2560 จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอรัฐประทุม อำเภอโคกสูง และอำเภอวัฒนา

-พื้นที่ ส.ป.ก.ที่ยึดคืนตามคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ 36/2559 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2559 จังหวัดยะลา จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอรัฐประทุม อำเภอโคกสูง อำเภอวัฒนา นคร

2) เป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกร (สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนนิตบุคคล/วิสาหกิจชุมชน) โดยผ่านการรับรองคุณสมบัติจากคณะกรรมการหมู่บ้านที่สมาชิกฯ มีภูมิลำเนาตั้งอยู่ และผ่านการกลั่นกรองคุณสมบัติจากคณะกรรมการโครงการโคบาลบูรพา จังหวัดยะลา

3) องค์กรเกษตรกร รวมถึงเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการโคบาลบูรพา ต้องไม่อยู่ระหว่างเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

-โครงการฟาร์มโคเนื้อสร้างอาชีพ ระยะที่ 1 และ 2

-โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อและกระบือ ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ

-โครงการปรับพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพศุสัตว์

- โครงการอนุรักษ์และพัฒนาการผลิตกระปือ

- โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ (ที่ได้รับ 5 แม่)

3.3 มีที่ดินฟาร์ม และมีภูมิลำเนาที่สามารถดูแลฟาร์มโคเนื้อของตนเองได้ตลอดเวลา

3.4 มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการก่อสร้างหรือปรับปรุงโรงเรือนมีขนาดไม่ต่ำกว่า 4x8 ตารางเมตร มีรากคอก มีซองบังคับสัตว์ พื้นที่ปล่อยลาน และมีพื้นที่ขุดเจาะบ่อขนาด บ่อตอก หรือบ่อน้ำตื้นได้

3.5 มีพื้นที่ของตนเองสำหรับลูกพิชอาหารสัตว์ ไม่น้อยกว่า 5 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ได้แก่ โฉนด นส.3 ส.ป.ก. หรือสิทธิ์ในการครอบครอง/ทำกิน เช่น สค.1 กบท.5 ที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานเกษตร อำเภอ โดยมีหนังสือรับรองจากหน่วยงานราชการ หรือใช้พื้นที่เช่าที่มีสัญญาเช่าใช้ประโยชน์เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 6 ปี จนสิ้นสุดระยะเวลาตามโครงการทั้งนี้ ยกเว้นพื้นที่ป่าสงวน และพื้นที่ความมั่นคงทางทหาร

3.6 เกษตรกรจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงโคเนื้อมาเลี้ยงแบบประณีต (Intensive Farm)
3.7 เกษตรกรต้องส่งลูกโคเนื้อเพศเมีย จำนวน 5 ตัวแรกของผู้ อายุไม่ต่ำกว่า 12 เดือนคืนให้โครงการ เพื่อนำไปส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ตามแนวทางประชารัฐเป็นการขยายผลโครงการ ให้เกษตรกรรายต่อไป ทั้งนี้ เมื่อล้ำสุดสูญญาตามโครงการถ้าเกษตรกรไม่สามารถคืนลูกโคเพศเมียครบ 5 ตัว ต้องจัดหา ลูกโคเพศเมียอายุไม่ต่ำกว่า 12 เดือน ที่มีความสมบูรณ์พันธุ์และมีแนวพันธุ์เดียวกับแม่โคตามโครงการฯ คืน โครงการให้ครบ

3.8 เมื่อเกษตรกรคืนลูกโคเพศเมียอายุไม่ต่ำกว่า 12 เดือน ให้แก่ผู้ให้ยืมแล้ว ให้ผู้ให้ยืมทำการ มอบหมายโคเป็นกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ยืมเมื่อครบกำหนด 6 ปี ตามระยะเวลาโครงการในปี พ.ศ. 2565

3.9 องค์กรเกษตรกรรวมถึงเกษตรกรต้องยินยอมปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการ

4. พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดสระแก้ว ในพื้นที่ประภัยแล้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอรัษฎาและ

อำเภอวัฒนา อำเภอโภคสูง

5. การกู้ยืมเงิน

- 1) องค์กรเกษตรกร ยื่นขอสินเชื่อกับกรมปศุสัตว์
- 2) สมาชิกขอสินเชื่อกับองค์กร รายละไม่เกิน 58,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้
 - ค่าก่อสร้างหรือปรับปรุงโรงเรือนโคเนื้อ รายละไม่เกิน 50,000 บาท
 - ค่าซุกดเจาะบ่อบาดาล บ่อตอก หรือบ่อน้ำดื่มน รายละไม่เกิน 8,000 บาท

หมายเหตุ : การจ่ายเงินกู้ตาม 2) จะจ่ายให้ได้ก็ต่อเมื่อ ได้ผ่านการรับรองจากองค์กรเกษตรกรว่าได้ดำเนินการเสร็จ แล้ว และผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการโครงการโคบาลบูรพา จังหวัดสระแก้วโดยแบบเอกสาร และ หลักฐานค่าใช้จ่ายตามที่โครงการโคบาลบูรพา กำหนด

6. การส่งคืนเงินกู้ยืม

1) องค์กรเกษตรกร จะต้องเรียกเก็บเงินต้นจากเกษตรกรก่อนครบกำหนดการชำระคืน ให้กับกรมปศุสัตว์ ซึ่งองค์กรเกษตรกรจะต้องส่งคืนเงินต้นให้กับกรมปศุสัตว์ตามแผนการชำระเงิน ดังนี้

- ปีที่ 4 ของโครงการ(ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2563 ส่งคืนเงินต้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของเงินต้น)

- ปีที่ 5 ของโครงการ(ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2564 ส่งคืนเงินต้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเงินต้นคงเหลือ)

- ปีที่ 6 ของโครงการ(ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2565 ส่งคืนเงินต้นที่เหลือทั้งหมด)

7. การจัดทำทะเบียนโคงেื้อ

มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์โดยติดตราหมายเลข 2 (สอง)ที่บริเวณสะโพกด้านข้างด้วยเบอร์ร้อนหรือเบอร์เย็น บัตรประจำตัวสัตว์และได้รับการขึ้นทะเบียนสัตว์ของกรมปศุสัตว์

8. การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสรงแก้วดำเนินการส่งเสริมพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงโคง์เนื้อแบบประนีตแก่เกษตรกรเป้าหมายก่อนส่งมอบโคงโดยประสานหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาเพิ่มเติมความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

9. การส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสรงแก้ว สนับสนุนเงินอุดหนุน เป็นปัจจัยการผลิตพืชอาหารสัตว์ (ค่าเตรียมแปลง/ค่าท่อนพันธุ์/ค่าเมล็ดพันธุ์/ค่าปุ๋ย) และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สรงแก้ว ร่วมให้คำแนะนำการจัดการและใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์เลี้ยงโคง์เนื้อแก่เกษตรกรเป้าหมาย

10. การดูแลสุขภาพโคง์เนื้อ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสรงแก้วร่วมกับสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ ให้บริการดูแลสุขภาพโคง์เนื้อ รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันโรค

การให้บริการผสมพันธุ์โคง์เนื้อ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสรงแก้วร่วมกับศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ชลบุรี และองค์กรเกษตรกร ให้บริการผสมเทียมและแก้ไขปัญหาการผสมติดยาก และ/หรือ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สนับสนุนพ่อพันธุ์โคง์เนื้อ

11. การใช้ประโยชน์มูลโคง์เนื้อ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสรงแก้วร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากมูลโคง์เนื้อและผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และพลังงานทดแทน

12. การจัดทำบัญชีครัวเรือน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดร่วมกับสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด ส่งเสริมและสนับสนุนการทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์มให้กับเกษตรกรทุกราย

13. การสนับสนุนด้านการตลาด

1) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ร่วมกับคณะกรรมการโครงการโคบาลบูรพา จังหวัดสรงแก้ว ทำการจัดตั้งสหกรณ์โคบาลบูรพา เพื่อบริหารจัดการโคง์เนื้อตามโครงการให้ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

2) คณะกรรมการโครงการโคบาลบูรพา จังหวัดสรงแก้ว จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสหกรณ์เครือข่ายโคง์เนื้อ เพื่อจำหน่ายลูกโคต้นน้ำหน้าหรือโคง์เนื้อ

3) คณะกรรมการโครงการโคบาลบูรพา จังหวัดสระแก้วร่วมกับจังหวัดสระแก้ว สนับสนุนการสร้างร้านโคบาลบูรพาสเต็กเฮล์ส ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เพื่อขายผลิตภัณฑ์และโปรโมทสินค้าเนื้อโค

14. การขยายผลโครงการ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้วจัดสรรลูกโคเนื้อเพศเมีย อายุ 12 เดือน ที่เกษตรกรคืนลูกโคเนื้อเพศเมีย ให้กับโครงการเพื่อสนับสนุนเกษตรกรรายต่อไป รายละ 5 ตัวตามเงื่อนไขที่โครงการกำหนด

ทั้งนี้ คณะกรรมการโครงการโครงการโคบาลบูรพา จังหวัดสระแก้ว ทำการคัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับมอบลูกโคเนื้อเพศเมียในระยะขยายผล และทำการจัดสรรลูกโคเนื้อจำนวน 5 ตัว ที่ได้รับมอบคืนมา ให้กับเกษตรกรรายใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์ของโครงการโคบาลบูรพาในระยะแรก โดยอนุโลม

15. การติดตามประเมินผลโครงการ

คณะกรรมการโครงการโครงการโคบาลบูรพาจังหวัดสระแก้ว กำกับติดตามและรายงานให้ปศุสัตว์เขต และกรมปศุสัตว์ทราบความก้าวหน้าทุกเดือน

Road map โคบาลบูรพา จังหวัดสระแก้ว

1. สืบ-รับมอบแม่โคเนื้อ/ทำสัญญา/คุมทะเบียน
2. จัดทำฐานข้อมูลประชากรโคเนื้อ 3 อำเภอ
3. สร้างการรับรู้การเลี้ยงโคแบบประมูล/การขายโค
4. สร้างการรับรู้ด้านอาหารสัตว์ “จุดแสดงสถานศักดิ์การหมักพิชอาหารสัตว์คุณภาพดี” เพื่อสำรองไว้ใช้ถูกดูแล้ง (ม.ค.-พ.ค. ของทุกปี)
5. ศูนย์ผลิตและกระจายอาหาร (Feed-center)

1. สร้างโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน ชาลาล
2. กำหนด/รับรองแนวพันธุ์/ออกหนังสือรับรองพันธุ์ประจำวัตถุ
3. เกิดอาชีพการขายโคเล็กเพาะผู้
4. ส่งคืนลูกเพศเมีย
5. ปรับเปลี่ยนพื้นที่ เพื่อปลูกพิชอาหารสัตว์เพิ่ม 40,000 ไร่ เชิงการค้า
6. สมควรนับศักดิ์โคบาลบูรพา ดำเนินแผนการตลาด / MOU กับผู้ประกอบการ / ตลาดกลางปศุสัตว์โคบาลบูรพา

1. ส่งคืนลูกเพศเมีย ขยายผลรุ่นที่ 2
2. ปรับเปลี่ยนพื้นที่ เพื่อปลูกพิชอาหารสัตว์เพิ่ม 60,000 ไร่ เชิงการค้า
3. Feed-center ทำงานเต็มระบบ จ่ายสินค้าผ่านระบบสหกรณ์
4. สหกรณ์ปศุสัตว์โคบาลบูรพาเข้มแข็ง ลงทุนขนาดใหญ่ได้วางแผนต่อยอดธุรกิจให้เกิดประโยชน์กับสมาชิก และชุมชนใกล้เคียง

ปี 2560 - 2561

6. เตรียมแผนยกระดับการบริหารงานสหกรณ์ปศุสัตว์โคบาลบูรพา 3 แห่ง
7. ดูแลสุขภาพผสมเทียม และกรอกข้อมูลลงโปรแกรมผสมเทียมโคบาลบูรพา
8. ประสานงานเตรียมการ “แผนการตลาด” ในประเทศและต่างประเทศ
9. เชื่อมโยงข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง

ปี 2562 - 2563

7. ส่งคืนเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ร้อยละ 20
8. ทบทวนและเพิ่มเติมความรู้ทุกด้าน อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ
9. ยกระดับสหกรณ์ปศุสัตว์โคบาลบูรพาให้ “เข้มแข็ง”
10. ตรวจประเมิน และรับรองมาตรฐานฟาร์ม
11. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ/สรุปและรายงานผล ปีละ 2 ครั้ง
12. เชื่อมโยงข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง

ปี 2564 - 2565

5. ส่งคืนเงินกู้ กองทุนส่งเสริมการท่องเที่ยว 100%
6. บททวน และเพิ่มเติมความรู้อย่างต่อเนื่อง
7. เกิดระบบ Biogas ขนาดใหญ่ ผลิตไฟฟ้าจำหน่ายชุมชน
8. เกิดธุรกิจปุยอินทรีย์ จากการกลั่นของ Biogas
9. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ/สรุปและรายงานผล ปีละ 2 ครั้ง
10. เชื่อมโยงข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง
11. ปิดโครงการ จัดทำรายงานเป็นรูปเล่ม

การใช้ประโยชน์จากพืชอาหารสัตว์ วัตถุท้องดิน และการแปรรูปนอมพืชอาหารสัตว์

พืชอาหารสัตว์ หมายถึงกุ่มพืชที่ปลูกเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่นวัว ควาย แพะ แกะ จิงอาจเรียกว่า อาหารยาน ซึ่งประกอบด้วยหญ้าและถั่วอาหารสัตว์ กว่า 500 ชนิด แต่ที่มีการนำมาปลูกและใช้ประโยชน์กันอย่างแพร่หลายแล้วมีประมาณ 20 ชนิด การพัฒนาปศุสัตว์ของประเทศไทย ควรพัฒนาทั้ง ด้านพันธุ์สัตว์ ด้านการจัดการ และ ด้านอาหารสัตว์ การป้องกันโรค แต่ในความเป็นจริงของการเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้องของประเทศไทยนั้นพบว่า เราให้ ความสำคัญในด้านอาหารยานน้อยมาก จะเห็นได้ว่า ไม่ค่อยมีแปลงหญ้าหรือทุ่งหญ้า เกษตรกรไม่นิยมปลูกพืชอาหาร สัตว์ แต่จะเลี้ยงสัตว์โดยอาศัยหญ้าพื้นเมืองตามธรรมชาติ เช่นตามที่สาธารณะ หรือตามข้างถนนโดยตรงเลย การปลูก พืชอาหารสัตว์ หรือการทำแปลงหญ้านั้น เป็นการประกันความมั่นคงทางอาหารตลอดทั้งปีให้แก่สัตว์ เพื่อให้สัตว์ได้ เจริญเติบโตเต็มศักยภาพของพันธุกรรม ให้สัตว์สามารถเจริญพันธุ์ และมีสุขภาพที่แข็งแรง อันจะทำให้ได้รับผลผลิตเช่น น้ำนม หรือลูกสัตว์ หรืออัตราการสร้างเนื้อที่คุ้มค่า การปลูกพืชอาหารสัตว์สับกับการปลูกพืชไร่ (ley farming) เป็นระบบ การจัดการทรัพยากรดินที่ดี ช่วยให้ดินได้มีการพักตัวจากการถูกไถพรวนเพื่อปลูกพืชไว้มากเกินไป นอกจากนี้ยังช่วยในการเพิ่มในโครงสร้างและอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน โดยที่มีถั่วอาหารสัตว์เป็นองค์ประกอบเสริมอยู่ในระบบแปลงหญ้าปัจจุบัน มี การส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์บางชนิดเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการผลิตพืช ได้แก่ การทำนาหญ้า การปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง หญ้าแพงโกล่า ถั่วคาวาลเคด หญ้ารูซี่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง กระถินฯลฯ เป็นต้น เหล่านี้ล้วนแต่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์ได้ทั้งสิ้น

การเก็บและถอนนอมพืชอาหารสัตว์

การเก็บและถอนนอมพืชอาหารสัตว์ จัดทำเพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาหารสัตว์ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นช่วงที่ขาด แคลนหญ้าสด ทำได้ ๒ วิธี คือ ทำหญ้าแห้ง และหญ้าหมัก การทำหญ้าแห้งหรือหญ้าหมัก เป็นกรรมวิธีรักษาคุณค่า อาหารของพืชอาหารสัตว์ ไม่ให้สูญเสียมากเกินไป หากทำได้หญ้าจะมีคุณภาพดี และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

การทำหญ้าแห้ง หญ้าแห้งเป็นอาหารสัตว์ที่ทำจากหญ้าหรือถั่ว โดยการไล่ความชื้นออก จนเหลือไม่เกินร้อย ละ ๑๕ เป็นการรักษาคุณภาพของหญ้าไว้ สำหรับเป็นอาหารสัตว์ โดยเฉพาะใช้เป็นอาหาร ในยามที่ขาดแคลนหญ้าสด ในการทำทุ่งหญ้าหรือปลูกพืชอาหารสัตว์ จะต้องคำนึงถึง หรือกำหนดแผนการทำหญ้าแห้งไว้ด้วยเสมอ

การทำหญ้าหมัก หญ้าหมักหมายถึง พืชสดที่ผ่านการหมัก เพื่อรักษาธาตุอาหารในพืช ไม่ให้เน่าเสีย ทำงานเดียวกับผัดองมีรสมะเขือเทศ ใช้เป็นอาหารโภคกระปือในฤดูแล้ง ซึ่งเป็นช่วงที่ขาดแคลนหญ้าสด การรักษา เนื้อเยื่อพืชไม่ให้เน่าเสีย เกิดจากกระบวนการ ซึ่งอาศัยเชื้อจุลทรรศน์บางชนิด เช่น บัคเทรีโนกลุ่มเล็กโตบะซิลลัส บัคเทรี กุ่นนี้ จะย่อยแป้งในต้น ใบ หรือเมล็ดพืช และเปลี่ยนให้เป็นกรด เรียกว่า กรดแล็กติก กรดที่เกิดขึ้นนี้ เป็นสารที่ช่วย รักษาเนื้อพืชไม่ให้เน่า การหมักแบบนี้ เกิดขึ้นในท่ออุบากาศ โดยใช้ถุงหมักหรือถุงหมัก การทำหญ้าหมัก มี กระบวนการตรวจข้ามกับการทำหญ้าแห้ง เพราะการทำหญ้าแห้ง อาศัยกระบวนการไล่ความชื้นออกจากพืช แต่การทำ หญ้าหมักต้องการรักษาความชื้นไว้

ข้อมูลด้านสุขภาพสัตว์ และผสมเทียม

เบอร์โทรศัพท์กลาง 086-7641413, 086-7994657

หน่วยผสมเทียมโคบาลบูรพาวัฒนานคร

ที่ตั้ง 159/1 ม.12 ต.วัฒนานคร อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว

เบอร์โทร: 092-9961-431

หน่วยผสมเทียมโคบาลบูรพาโคกสูง

ที่ตั้ง 50 ม.1 ต.หนองแวง อ.โคกสูง จ.สระแก้ว

เบอร์โทร: 087-0120-940

หน่วยผสมเทียมโคบาลบูรพาอรัญประเทศ (หน่วยคลองน้ำใส)

ที่ตั้ง 88 ม.6 ต.บ้านใหม่หนองไทร อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว

เบอร์โทร: 089-9383-088

หน่วยผสมเทียมโคบาลบูรพาอรัญประเทศ (หน่วยผ่านศึก)

ที่ตั้ง 107 ม.1 ต.ผ่านศึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว

เบอร์โทร: 089-0677-223

จำนวนอาสาผสมเทียมโคเนื้อ (ไทยนิยม ยั่งยืน)

อ.อรัญประเทศ จำนวน 49 คน

อ.วัฒนาคร จำนวน 21 คน

อ.โคกสูง จำนวน 11 คน

จำนวนอาสาผสมเทียมแพะเนื้อ (ไทยนิยม ยั่งยืน)

อ.อรัญประเทศ จำนวน 2 คน

นาทีทอง
สำหรับการผสมพันธุ์

โคนม โคนเน่อ

ช่วงไม่ต่างกัน	ผสมได้	เวลาที่เหมาะสม	ผสมได้	ช้าไป
ช่วงไม่ต่างกัน	0	6	18	24
ระยะห่างเป็นสัก (6 - 12 ชั่วโมง)	ระยะเป็นสัก (18 ชั่วโมง)	หักงับเป็นสัก (10 ชั่วโมง)	หมดเป็นสัก (6 - 10 ชั่วโมง)	ใช้มือตอกน้ำแล้ว จะมีอาการรู้สึกประคบร้อนๆ
1. ขอบคุณกันดัวอื่น 2. เป็นไปได้ด้วยอื่น 3. อวัยวะเพศเริ่มบวม มีสีแดง และเริ่มมีเมือก	1. ยืนน้ำให้ดัวอื่นซึ่ง 2. ร้อนอย่าง 3. ตื้นตอกใจจ่าย 4. ขึ้นด้วยอื่น 5. ไม่ต้องกินหยาบกินอาหาร ถ้าเป็นโคนมก็สามารถจากปกติ 6. ถ้านอนอยู่หลาภูฯ ตัว เวลาเดิน เข้าไปน้ำก็ควรลดครุกเข้าก่อนดัวอื่น 7. อวัยวะเพศบวมเข้มและมีสีแดง 8. มีน้ำเมือกข้นใสเริ่มให้หลอกกามา ทางช่องคลอด 9. ผ่านทางด้ามยกกว้าง	1. เริ่มน้ำเยื่อมให้ดัวอื่นเข้าซึ่ง 2. มีน้ำเมือกข้นใสเริ่มให้หลอกกามา ทางช่องคลอด	ใช้มือตอกน้ำแล้ว จะมีอาการรู้สึกประคบร้อนๆ	

10

11

สำนักเทคโนโลยีเพื่อการผลิตปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

ตารางบันทึก

สัญญาบันเลขที่..... ลงวันที่

นายเลขประจำตัวส่วนบุคคล.....1.....

2.....

3.....

4......

5.....

เบอร์ติดต่อประสานงาน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว

เบอร์โทร 037-258039 มือถือ 085-6609816

- ด้านการส่งเสริม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว

เบอร์โทรศัพท์ 037-258039 มือถือ 089-8320834

087-1275875

- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอรัณภูมิประเทศ เบอร์โทร 089-9383088

- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวัฒนานคร เบอร์โทร 081-9306293

- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอโคกสูง เบอร์โทร 087-9419716

- ด้านอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สระแก้ว

เบอร์โทร 037-247844

- ด้านปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์สระแก้ว

เบอร์โทร 037-247523

- ด้านผสมเทียม ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพชลบุรี

เบอร์โทร 038-201143

กรมปศุสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว

